

M. W. SIMONS.

SOCIJALIZEM IN DELAVSKE ORGANIZACIJE.

Poslovenil A. H. Skubic.

Čitatelj zgodovine, ki ne gleda samo po raznih dogodljajih in počenjanju raznih dinastij, vladajočih rodbinah in velikih vojskah zre s začudenjem na zgodovino-pisce, kako so v malih in nejasnih potezah opisali zgodovinske dogodljaje industrijskega življenja narodov, posameznih rodbin in oseb.

Če se vzame v poštev vpliv, katerega so imele verske, trgovske, in industrijske družbe pri civiliziranih narodih tolika stoletja, je popolnoma razumljivo, da je zgodovina gotovih dob nepopolna brez pripoznanja zadrugskega ali trgovskega življenja.

Če se oziramo samo na dogodke in poezijo one dobe lahko takoj spredimo, da so trgovci in razne zadruge igrali veliko vlogo v zgodni zgodovini. Na ta način opazimo sem in tja, da sta trgovec in rokodelce delala roka v roko; tam ju vidim v bujnih oblekah korakati drug poleg drugega v procesijah ali pa sedeti in pogovarjati se pri igrah.

K sreči imamo pa tudi nekaj zgodovinskih podatkov, ki jasneje kažejo kako so se te družbe interesirale že v zgodnih časih za ekonomijo in t. d.

Howell pravi v "Trade Unionism": "Zadruga so ščitile pravice svojih članov, maščevale se nad njih sovražniki, razširjevale svoje pravice, gojile svoje interese in drugače izvrševale svoj dobrodelni in hudobni vpliv kedar je kruta moč vladala in kedar so bili zakoni in ljudski zavodi še v povojju svojega nastanka."

Iste so napredovale in se razvijale primerno s družbo, so spreminjale svoj značaj in smoter kakor hitro so se pojavile nove zahteve in se priklopile napredku civilizacije.

Zadruga, tovarišija je znatla iz zelo navadne potrebe človeka takrat, ko je isti počutil, da pod raznimi pogoji in okoliščinami ni sam ljps tedajnim zahtevam temveč se mora združiti s močnejšim in tako osnovati umijo, zadrugo, ki bi imela dovolj moči premagati nasprotno silo. Zadruga so napredovale in cvetele in ko gledamo v preteklost opazimo gotove stopne v družabnem življenju, ki so vredne, da si jih nekoliko bolj natančno ogledamo.

Iste so najlepše cvetele v času nemiriv, nasilja in zunanje kompeticije med rastočimi državami, ob času pa, ko je bila centralizirana vlada najslabša in ki ni imela takoreč nikake moči izvrševati svoje notranje naloge in braniti pravice svojih revnih podložnikov so iste začele zoreti.

V srednjem veku so take zadruga najbolj cvetele in napredovale, pa tudi v drugih stoletjih najdemo med nekaterimi narodi dobro osnovane družbe. Tako na primer čitamo v zgodovini Kitajcev, da so ti v trinajstem stoletju imeli lepo urejeno mestno življenje; ravno isto opazimo v Konstantinopolju za časa vladanja Bizantske princezine kakor tudi na Grškem in Rimu že v starem veku.

Predno pa opišemo te zadruga moramo poseči nazaj, da vidimo kako so nastale in iz katerih pogojev in zakaj so nastale. Sezimo mrazaj v ono dobo, ko še ni bilo ideje o stanovitosti družabnih zavzdov. In kedar govori- mo o teh zadrugah moramo imeti vedno pred seboj industrijske družbe.

Vzemimo najprej način proizvajanja, kateremu je potem sledilo zadrugske ali družabno privajanje in potem šele te zadruga. Prvo obliko proizvajanja najdemo doma, domače ali hišno de-

lo. Na ta način se je blago izdelovalo doma in iz domačega surovega blaga, katerega je družina sama pridelala. Prodajanja in menjanja blega takrat niso poznali. Napravili oziroma izdelali so le toliko blaga, kolikor so ga porabili razni člani družine. To smo opazili tudi v zgodovini starih Slovanov. Zgodna zgodovina nam jasno kaže, da vse kar so za lastno potrebo rabili so izdelali doma in več niso nikoli napravili kot so rabili. Tako je bilo tudi z drugimi narodi. Vse, kar so izdelovali so porabili za domače potrebe. Premožnje zadruga ali družine je obstajalo samo iz blaga, ki so ga sami rabili in nekaterih strojev za produkcijo kakor na primer ročni kamen za žito mljeti, sekira, kolovrat in tkalni stroj. Vse kar je bilo doma in pri domu je bilo delo družine.

Razvoj je sčasoma vzel drugo smer neodvisen strokovnjaški razred industrijskih delavcev se je pojavil in žnjim delo za plačo. Tehnična umetnost je bila podlaga njihovega obstoja in vse kar so imeli je bilo lastno orodje s katerim so delali. Svojo umetnost so porabljali na surovem blagu, ki ga je kdo drugi pridelal in potem tudi porabil. Ta način dela je pomagal veliko do opraščenja sužnjev srednjega veka od odvisnosti fevdalnih obveznosti, ker se ni potrebovalo kapitala za tak začetek.

Samo še jedna preosnova in zremo v dobo rokodelstva. To se je pa zgodilo takrat, ko je mojster delavec začel kupovati sam surovo blago, na katerim so potem delali učenci in pomočniki. Tu najdemo razliko med rokodelcem in delničarjem. Rokodelce je bil zajedno lastnik vseh pripomočkov za produkcijo in je prodal izdelek za tako cenb kakor je sam hotel in kupec je kupil te izdelke od njega izdelovalca.

Princip rokodelstva je bil pa tak, da se je morala vsaka stvar, ki se je izdelovala, napraviti v tej tvornici in tako je prišlo, da so se na podlagi tega razvile vasi, trgi in mesta. Narodi kakor na primer Rusi, ki niso osnovali nikakega pravega mestnega življenja, nimajo nobenega narodnega strokovnjaštva. To pa razloži zopet zakaj je obrt nazadovala s osnovo velikih centraliziranih dežel in obrtniške teritorije.

Zadruga so se delile na tri razrede, versko ali družabno zadrugo, trgovinsko in obrtniško zadrugo; te vse zadruga pa so bile v tako tesni zvezi in v časih spietene med seboj, da jih je težko razločevati jedno od druge. Kar nas zanima je trgovska in obrtniška zadruga in te bodemo zasledovali.

Trgovska zadruga je bila osnovana največ samo za pridobitev pravice, za razširjanje trgovine in obrti. Ta zadruga je bila takorekoč zveza trgovcev in obrtnikov po raznih vaseh in trgih, ki je kupovala in tržila po mestih in vaseh ali v teritoriju.

V srednjem veku opazimo, da je imela ta zadruga manj ali več aristokratskega nagiba in se občno misli, da so s prva bili člani te družbe posestniki zemljišč, na katerih so se zidale vasi, trgi in mesta. Vsekako prišlo pa je naosled, da so se mogli ti posestniki oziroma trgovska zadruga vdati zahtevam vaščanov, tržanov in meščanov in jim odstopiti zemljišča. Mogoče se je zgodilo mirnim potom ali pa tudi z vojsko in silo. Meščane, tržane in vaščane se zastopali obrtniki in tako je nastal prepri med trgovci — aristokrati in obrtniki — demokrati.

Brez dvoma, da so bili trgov-

ci in obrtniki v času tvoritve občinskega življenja sporazumni med seboj, ker kakor iz zgodivine povzamamo so imeli obrtniki iste predpravitve in pravice kakor trgovci vendar pa so razmerja med tema zadrugama postajala vedno napetejša in tako je polagoma prišlo do bojov in preprirov med trgovci in obrtniki. Tako na primer opazujemo prvi boj med obrtniki in trgovci v Londonu ki se je končal s popolno zmago obrtnikov.

Če prelistamo zgodovino vseh starejših evropskih mest vidimo, da so iz zadrug nastala mesta, mesane uprave, potem deželne in državne in to pa znači da so te zadruga prva podlaga formacij občinskih svetov, administracij in mestnega gospodarstva. Mnogo slučajev je, ki kažejo, da so te zadruga imele svoje privilegije dolgo časa prej kot pa nekatere vasi mesta ali trgi, v katerih so imele pravico delovati.

Po svoji vsebini in naravi so te zadruga tako rekoč mati lokalizma; iste so bile takorekoč bolj sosedska zadeva kakor kaj družega in radi tega so te zadruga tako lepo uspevale v srednjem veku. Skozi vsa mesta v gorki Italiji in celem kontinentu, kjer so bila že mesta opazimo lokalizem, ki je zaznamoval meščane vsacega mesta ali trga. S ponosom so se zbirali okoli svojih cerkva in občudovali svoje umetnosti in zavode. V tem je zadruga postala prijateljica človeške narave in ga učila spoštovati svojega bližnjega. In še več! Trgovska zadruga jim je dala delo in zabavo in to je privedlo človeško družbo, da se je še tesneje zvezala in prišlo je tako daleč, da se ta dva elementa še sedaj težko ločita jeden od drugega.

Vse sredsjeveško življenje izvzemši poljedelstvo se je obracalo okoli zadruga in prava moč te organizacije leži ravno toliko v svoji bližnji zvezi kakor v svojem serodstvu do narodnega življenja. To niso bile samo formalne zadruga. Zgodovina pravi: "Njeni člani so sedeli skupaj pri pojedinah; stali so jeden poleg drugega na trgu; živeli so v isti hiši, dobiček so razdelili med seboj; korakali so bok ob bok v gledališča, vpirzarjali skupno pri igri in borili se skupno za zidovjem, ki jim ga je dalo mesto da ga branijo proti sovražniku. Učenec je sedel pri mojstrovih mizi s čem let, kakor da bi bil njegov posinjenec in ko je prejel priznanje članom družbe je dobil priinanje in častno mesto v deželi.

Mogoče ne najdemo nikjer lepšega vzgleda glede popolnosti družbenega sistema ali lokalnega ponoša na isto, kot v zgodovini Florence in brez dvoma Florence dolguje svoje preuenstvo in odlikovanje v umetništvu in industriji v srednjem veku le zadrugskega sistemu. S tem sistemom se je posrečilo Florenčanom uničiti vsako sled fevdalizma in doseči najvišjo stopno svobode v srednjem veku in kaj še — iz te demokracije porodilo se je znanstvo in umetnost, ki jo je potem produciral umetniški razred.

Vsak državljan se je opriljemal političnega življenja. Ta organizacija, katera je bila takorekoč samo-vladajoča zadruga, s separatnim magistratom, zakoni in zbormicami, je vabila in vzgajala svoje državljanje v državljanstvu (in trgoviji). Rokodelstva v Italiji izvira še iz starodavnih časov in poleg svojega originalnega namena, posebno še v srednjem veku, si je privzelo čisto političen značaj. Rokodelci so na ta način brzdeli moč plemičev, vendar pa so radi rasti in nasilja državne premoči morali preduragčiti svoj značaj in se posvetiti samo vodstvu svojega rokodeljskega stanu.

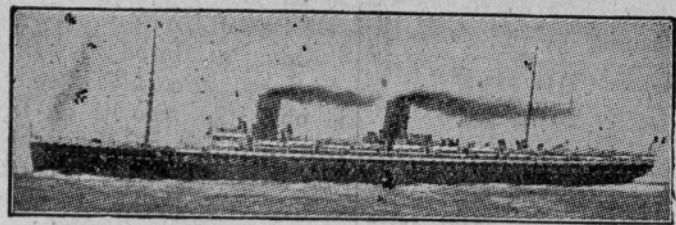
(Dalje prih.)

V listu "Glas Svobode" oglašajo samo dobre tvrdke, zato vam jih priporočamo.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New Ycrk v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence	30.000 HP
La Savoie	22.000 HP
La Lorraine	22.000 HP
La Touraine	15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje. vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 110-17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavniki ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki cen.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizo 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoludne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoludne.

Ob nedeljah samo od 8.—10, ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obniti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

Nadaljevanje iz 1. strani.

šipa Zavrtinika, brumnega socijalističnega vodjo v Ameriki, za časa njegovega bivanja v Clevelandu.

Kedo je ustanovil klub s katerim se Vi danes ponašate, mar Vi? Ali Johann Petrich, ki je takrat v Semiču županovo hišo pokrival?

Ker mi ste mogli delati s "Glas Svobode" kakor prešič z mehomo, pričeli ste mamever, katerega ste še precej dobro zvršili. Vstopili ste v klub, dobili svoje privrženec, ki Vaše zgodovine in sebičnih namenov takrat in nekateri še danes ne vedo posrečilo se Vam je člane pregovoriti, da odstopite od stranke. Zakaj? Vaš mamever in načrti so bili taki. Ustanovitvi se mora list na stroške socijalistične stranke, da ugonobite "Glas Svobode". Postavili ste v odbor moze — pisatelje brez njihovega znanja, s namenom, da puenelhaljo s delovanjem in agitacijo za "Glas Svobode" in posvetijo svoje moči vašemu izkoriščevalnemu namenu. Kaj ste pa dosegli? Svet Vas spoznava in mi smo to vedeli in molčali, ker mislili smo, da se poboljšate.

Ali pišemo laž — odgovorite!
Koliko dobrega ste Vi še kedaj storili za kak list ali organizacijo? Nič, pač pa ste se hoteli povsod vtihotapiti in po anarhistično ali republikansko k polni maži sestti in deliti drobtinice med Vaše očarance.

Našestejate nam dobra dela, katera se Vas držijo?! Povejte kaj ste dobrega storili za Jugoslovansko soc. dem. stranko v Avstriji in za tpeče delavce sploh?

Sedaj imate čas, da s svojim gladkim govorom zamažete vir kralne vode, ki ste jo zmešali sami.

Ne mislite, da je slovenski delavec v Ameriki tako zašbit, da bi taksi pijavki sledil kot ste Vi. Vi ste gorji kot ruski car; samopašneš, samodržec ste bili in ostanete!

To ste ne samo enkrat pač pa mnogokrat sami pokazali.

Kakor zahvalo je še dobil sleherni od Vas njegova dobra dela ste pokazali ob časi šibanja prvih ustanoviteljiv vašega lista, (saj veste kje vas čevlji žuli). Zgražat se mora sleherni nad tako pisavo, kot ste jo vi prinesli v predalih vašega lističa in v letakih. Sodr. Kondra ste mazali enkrat v podobi hudiča, drugič zopet v podobi papeža, vendar se pa Vaša želja ugonobiti njega in list "Glas Svobode" in posrečila. Zakaj niste sebe namazali kot briljantnega govornika na republikanskem slonu G. O. P.

Zakaj ne poveste javnosti, kaj ste Jednoti dobrega storili, tej kevasni Vaši stavbi? Zakaj ne govorite resnice in čemu? Se li morda več ne spominjate onega pridušanja v g. Fr. Mladičevi gostilni, ko ste rekli, da morate in nitate Jednoto zrušiti, pa malkar, da je hudič in na nje razvalinah pa bodete zidali drugo. Zakaj toraj sedaj dluzega psujete s sebičnežem in to radi tega, ker Vam je bil na potu, da niste mogli Vi sami k polnim jaslam priti, da se bi tam pitali brez truda in dela na rovaš drugih. Ali še mislite, da ni res nikogar več, ki bi se Vaš semirepublikanski in semisocijalistični ekceleenci zoperstavil?

Obžalujemo pa vse sodruge v Jugoslovanskem socijalističnem klubu, da štipijo takega trota v človeški podobi v svoji sredi.

G. Zavrtinik, kje pa ste bili predno je pričel "Glas Svobode" izhajati? Kje Vas je rogač držal takrat? Saj ste bili vendar inženir in urednik "Delavca" (sedaj "Rudeči Prapor"), ali niste mogli toliko prihraniti, da bi po pred sem prišli in pomagali pri listu "Zora" predno je "Glas Svobode" pričel izhajati. List "Zora" je bil tudi na delnice in če bi bili Vi zraven, uvertjeni smo, da ne bi niti 3 številk izšle. Vi ste prišli sem, ko sta "Zora" in "Glas Svobode" že konic orati celino. — Svoječasno ste se zaletovali v "Glas Naroda", v gosp. Sakserja in celo v urednika, ker ste si mislili, da to je vse Vaše,

bolje rečemo moje —; delavci so g. Sakserju pomagali do tolikega imetja in to imetje je toraj delavsko, nekoliko Vašega, ker ste sam delavec, in g. Sakser ga bi moral izročiti Vam, da bi Vi z njim kot delavec in govornik za G. O. P. razpolagali in ker g. Sakser ni bil toliko občutljiv, da bi se podal in upognil Vašim napadom, rjovelj ste proti njemu kot lev in kaj ste dosegli. G. Sakser Vas je samo pogledal in skrili ste se v kot. —

Zakaj ne zahtevate od onih štirih kapitalistov, za katere pravite, da so v Vašem klubu, da Vam odstopijo svoje imetje? Zakaj ne, in zopet zakaj?

Zakaj ne grete z resnico na dan, zakaj farbatie ljudi s tlakim petljanjem, zakaj protje slavo na tak sramoten način sebi in po svojem bližnjem pa mahate z olicema rokama, sujete z nogami kot missouriška mula in z jezikom pa mečete smrtonosne (?) bombe, med tem ko se bi mogli skriti v najtamnejši kot Culukafre, da se bi pomešali z ondotnimi domorodci.

To ni človeško, tako delajo nemne zveri.

Zakaj ne poveste resnice, da je Vaše glasiljo na robu propada — bankecota in da ste že dva para čevljev razbili s letanjem za oglasni. —

Ali naj še potem vrjamejo taki hinavščini in takemu zavijaku kot je Zavrtinik?

"Kdor ne veruje bo pogubljen" pravi Zavrtinik in "kdor ni z nami je proti nam". —

Mi se ne bojimo pogube, ki jo nam Zahrtinik prorokuje in slika in s takim človekom kot je on tudi ne maramo biti, radi tega smo proti njemu, edino le proti njemu.

Jožetu Zavrtniku ne gre v glavo sodrug Kondrovo bogastvo in gospostvo.

Če mi dostojno oblečeni okoli hodimo in ne v črni delavski srajci in "overall", je to že gospostvo. Mi smo pa popolnoma družega mmenja — saj veste gospod Zavrtinik — Mi delamo in pazimo tudi na svojo zunanost, radi tega hodimo po ulicah po naši deparni zmnožnosti tudi dostojno oblečeni. S tem pa nikakor še ne morete nam očitati gospostva.

Gospod Jože Zavrtinik nam dalje predbacia, da mi smo za groš. Da, brez groša ne moremo živeti kakor tudi on ne. — Zakaj pa g. Zavrtinik Vaša gospa soproga in Vaši še ne šestnajst let stari dečki delajo? Mar li za ideale kot njihov oče?

Gosp. Zavrtinik naj vpraša svojega sotrudnika urednika Ivana M. in on mu lahko pove, če je nepristranski o Kondrovem bogastvu. Isti je potoval tudi za list in ga je s svojo agitacijo precej podpril! Isti je oskrboval list več kot devet mesecev in kam je zajadral?! Mi njemu tega ne očitamo, ker vemo in pripoznamo, kot pošteni časnikarji skoz kako trnjevo pot je moral prodirati, med tem ko se mu je njegov "učeni" solastnik na tihem smejal in mu za hrbtom figo ponujal za njegovo trdo delo, sam pa je delal nič in dan (?!), samo ne vemo kje!

To je tudi "moderno", kakor pravi "učenjaki".

Groza Vas je sprejela, kaj ne g. Zavrtinik, ko ste videli trikratno izdajo "Glas Svobode" na 12 straneh in — s tolikimi oglasni, — ki mesejo. — Najbrže ste se takrat spomnili na oni usodepolni trenotek, ko ste k smrti obsodili list "Glas Svobode". Ali hočete tudi vedeti kje?

Delegatom 2. konvencije S. N. P. Jednote ste smelo trdili, da je "Glas Svobode" Vaš. — Res fino ste se postavili kot lastnik (v domišljiji) lista! Silnim potom lastiti si premoženje in last svojega bližnjega ni več socijalistično, pač pa — anarhistično.

Alko bi hoteli vse Vaše grehe našteti vzelo bi zopet trikratno izdajo na 12 straneh in še ne bi bilo dovolj prostora. Za blagor zapredka stranke pa važnejše točke raje zamolčimo!

ZADNJI DNOVI Pre-INVENTORY RAZPRODAJA

Iz spodaj navedenih cen lahko pravilno sodite vrednost drugih stvari, ki jih dobite v naši veliki prodajalni še teh par dnij pred inventurjem.

Posebno nizke cene v vsakem oddelku prodajalne

Damske fino pleteni volneni Golf jopiči (bluze), izber raznih mod in barv, vsi navadne velikosti v vrednosti do \$3.98..... **\$2.39**

Otroški fini sukneni zimski svrtniki, razne barve in mode, isti se dobe tudi iz žametta in medvedje kože, velikost 6 do 14 let, v vrednosti \$9.00 dobite za ... **\$3 98**

Damski fini oprsniki (waists) iz lawna in lingerie, najnovejše mode, s bogato okrašenimi čipkami, vse velikosti, ki se prodajajo po \$3.00 kos, sedaj dobite za **\$1.59**

Oglejte si našo zalogo dolgih svrtnikov za dame in gospodične, ki se navadno prodajajo po \$10 in več; črne barve in tudi druge. Sedaj samo **\$5 95**

Moške dobro šite obleke srednje teže, s dvojno ali eno vrsto gumbov, temne ali svetle barve, vse velikosti, se prodajajo po \$12. in \$15. sedaj dobite za **\$9.75**

Moške čevlji iz dobre mehke tečeje kože, močni debeli podplati, \$2 kakovost, par **\$1.69**

Hot blast peči, s nikelnastimi okraški dobre za vsako kurivo, lepe kakor tudi potrebne .. **\$5.98**

2 yd. široko oljnato platno za pod, zelo težka tvarina, s oljnatom hrbtom, ki se navadno prodaja po 75c kvadratni yd.... **49c**

Težke železne postelje, izber novih vzorcev, zeleno barvane in z zlatom okrašene, vse velikosti, samo **\$2 98**

10-4 siva pogrinjala, (blankets) s krasnim obrbtkom navadne vrednosti \$1.25, par **59c**

Rocker stoli iz trdega lesa, s nalonjalom in ramami, navadna vrednosti \$4.50 sedaj dobite za ... **\$1.98**

Bele čipkaste zavese, 3 yd. dolge, 1 yd. široke, novi vzoreci, navadne vrednosti \$1.50, par **75c**

Pokrivala s silkolinom prevlečena, navadne velikosti, nagačeni s čistim, belim bombažem, 2.25 samo **\$1.25**

Krasno izdelane, omare side board z velikim mirorjem francoskega stekla, podstav 22x42 paleev, lepo zrezljane in s mednimi okraški, to prodaj **\$12,50**

W. Kolacek & Co.

559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

V zalogi imam vsakovrstne domače in importirane likere, katere prodajam na debelo in drobno.

Znanja naročila se spremejo.

M. Sikyta,

trgovec s raznimi domači mi vini in likerji.

582 S. Centre Ave.
Chicago, Ill.

Slovenska brivnica.

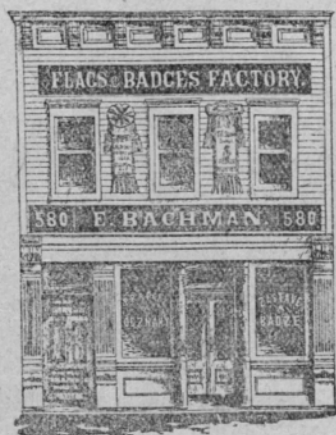
610 S. Centre Ave., Chicago.

Za obilen obisk se priporoča

JOHN HORVAT, lastnsk.

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

Slovenem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam,
da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljša zabavišča.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigriček.

Potujoči rojaki vedno dobro došli!
Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,
587 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

MED NAMA!

Ako hočeš imeti dobro fotografijo, pridi k meni.

Jaz se bavim s tem poslom že 25 let in moj delokrog se je med tem časom zelo razširil. To pove dovolj. Pridi k meni in bodi prepričan, da ti izdelam po zmerni cene fino sliko v najbolji izdelovalnici fotografij, kar jih je na zapadni strani (West Side) mesta.

Wilre

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883 PHONE CANAL 287

V 354 DNEH ŠTIRIKRAT PREKO MORJA.

Kaj je temu vzrok? Rojakom hočem nekoliko sporočiti kaj me je v tem kratkem času privedlo, da sem štirikrat prebrodil Atlantski ocean. Ko sem prvič prišel sem v to blaženo Ameriko sem ostal tu celih dvanajst let in se v tem času tudi oženil. S pomočjo moje boljše polovice opomogel sem se toliko, da lahko kaj pričnem v starem kraju. Hrepenel sem videti rodni kraj in hišo, v kateri mi je tekla žibelj, hrepenel sem videti še svojega očeta in ljubo mater in odpravil sem se s svojo malo družino, misleč, da v stari domovini se še vedno tako živi, kakor pred 12 ali 15 leti ali grozno sem se motil. Časov, kot so bili pred malo leti ni več; ljubeznj ni nikjer in podla, črna zavist, nevoščljivost in obrekovanje zavzemajo sedaj njeno mesto. Draginja je velika, tako da pošten človek ne more na prišten način preživeti svoje družine. Prišel sem domov v Zdensko vas, kupil si premoženje, malo kmetijico, s katero bi priživel mojo ženo in neke strojice in po vrhu tega pa se podal v kako trgovijo, da bi lažje shajal in živel dostojno s svojo družino.

Moje misli in naklepi so mi splavali po vodi. Naš rojak nima več pravice v svoji rojstni vasi in deželi. Naš slovenski kmet je toliko neumen, da poleg tega, da živi in vzdržuje ONO gospodo, se da poniževati še drugim izkoriščevalcem našega slovenskega rodu in v take koristilovce in prirepence popolnoma veruje ter jih podpira.

Menj ni bilo za obstajati, ker ptujci imajo dandanes več vpliva kot pa domačini.

Poleg tega imel sem pa še dovolj sitnosti s ono polovičarsko gospodo, ki se najraje očetu-kmetu zneveri in se skriva v ono glucko obleko, na kateri sesvetijo srebrni gumbi.

Naš gospodski Dobropojjski krompirjev berač (orožnik) mi je obetal, dokler sem njega in njegovo hlapčevsko butaro napajal, da bo za me vse prav napravil pa — ko je prišel čas, da mi v resnici pomore ostal je figa: mož in srce mu je v hlače palo.

Pa še vse bi dobro ven izpalo, ko bi bil jaz kak Lah ali češpanski živalski mučilec.

V starem kraju je v resnici slaba. Slovenski kmet nima nobenih pravic in vsak ptujec dobi takoj bič, ko vstopi na slovensko zemljo, da priganja slovenskega kmeta in ga če treba tudi zasmejuje.

Te razmere prisilili so me, da sem se štirikrat v enem letu vozil po veliki luži.

J. Blatnik.

Kako dolgo boste živeli?

To vprašanje mora vas pred vsim interesirati, isto tudi interesira zavarovalne družbe in društva, pri katerih prosite za vstop in zavarovanje vašega življenja. Ta društva in družbe računajo na vaše dolgo življenje. Zdravniki, ki vas preiskujejo, se pred vsem informira o vaših navadah in običnem zdravnišk. položaju vašega telesa. Če vidi, da ste dobro rejani in zdravi in da imate dobre lastnosti, bo vas z veseljem priporočal in družba bo sprejela vašo prošnjo. Pazite in držite prebavne organe v redu in gotovo boste dosegli visoko starost. Če opazite, da ne morete jesti kot navadno in s slastjo takih jedi, katere imate radi potem rabite takoj Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Isto stimulira prebavne organe do zdravega delovanja, bode pregnalo vašo slabo voljo, ojačalo vaše nerge in vam povrnilo zadovoljnost veselje do življenja. Ne dovolite, da bi postala vaša neprebavljivost kronična, ampak zdravite jo kaj v začetku s Trinerjevim ameriškim zdravilno grenkim vinom.

Dobiva se v lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Triner — 616—662 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Rojaki, kam boste šli na starost?

"Na kmetijo!" odgovor popolnoma kratek in velikega pomena. Izvrstne priložnosti se Vam sedaj nudijo za nabavo lepih posestev v južnem delu države Missouri. Na prodaj imam lep svet obdelan in neobdelan, kakor si kateri želi in koliokr hoče. 40, 80, 160 ali pa še več akrov v jednom ali več kosih pod zelo ugodnimi pogoji. Sedaj je čas, da kupite zemljišče dokler so cene primerno nizke, kajti cena zemljišča raste s slehernim dnem. 18 Slovincem sponoval sem kupčijo pralepih farm v Missouriju. In zakaj bi ne Vam? Večina teh kupeev ima že prepise in lastninsko pravico od Title in Trust Co. ali pa od bank potrjene.

Tekom prihodnjih deset letij se bode štela naselbina v južnem Missouriju jednim največjim slovenskim naselbinam v Ameriki in svet bode desetkratno, da celo stokratno podražal.

Naložite toraj svoj krvavo zaslužen denar v gotovo in varno zemljišče.

Še nekaj! Slovenci, Pozor!

Na mnoga vprašanja in zahtevanja rojakov, kje bi se dobilo fino sadno drevje, trtje in semena v obče, obrnil sem se na Washington, D. C., od kod pa sem dobil nasvet, da naj se obrnem na sledeče tvrdke in sicer: Stark Bros. jedna največjih drevnic na svetu, potem Herman's Grape Nursery in American Seed Co. Čast imam zastopati gori omenjene tvrdke in vsa tozadevna naročila so dobrodošla.

V zalogi dobite vse vrste drevov od visokosti po 5—7 čevljev in v vrednosti od 12—55 etov.

Trtje cepljeno (sadike s koreninami) za ceno od \$2.50—\$9 100 komadov. Razna semena, kakor: "Rex" zelje, giave težke po 15 do 25 funtov, vse vrste tobak, 50 vrst fižola, avstrijska koloraba, 6—15 funtov težka debela repa, vse vrste sočivja in vrtnega semena. Pišite za pojasnila in cenike. Trgovcem posebno nizke cene dovoljene.

Na vsak način obrnite se zaupno na spodaj podpisanega.

F. GRAM

576 W. 21st St., Chicago, Ill.
Zastopnik zemljišč v juž. Missouri
Stark Bros., največje drevnice sveta

Hermann's Grape Nursery in American Seed Co.

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Tel. Canal 6296

NAZDAR!!!

SALOON

Kosicek Brata

590 S. Centre Ave. Chicago.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.
Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

ITALIJA EGIPT IN ADRIJA

Postanek v Madeiri.
Idealna zimska vožnja v gorke kraje
Vam priskrbi stara izkušena

CUNARD LINE

Ustanovljena 1. 1840 - 68 letni uspeh.
Velikanski NOVI parnik s dvema vijakoma
CARONIA

676 čevljev dolg odplaje iz NEW YORKA v torek, 18. februarja, v Madeiro, Gibraltar, Gonovo, Napelj in Alexandrijo. Drugi moder ni parnik s dvema vijakoma odplujejo:

"CARPATHIA" 9 april in 28 maja
"SLAVONIA" 12 mar. in 30 aprila
"PANNONIA" 26 mar. in 14 maja
"ULTONIA" 16. aprila in 4. junija

Za natančnejše poizvedbe obrnite se na

CUNARD STEAMSHIP COMPANY LTD.

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi ima po 7, 8, 13 in 1 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete.
J. VOKOUN,
559 W. 18th St.

Potrebujete premog, drva ali se mogočete želite seliti tedaj se zglasite pri

MARTIN-U LYMAN,
617 So. Center ave., Chicago, Ill.
Tel. št. Canal 915

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

KOTAS BRATA

LASTNIKA GOSTILNE IN RESTAVRACIJE
na 535 Blue Island Ave., Chicago.

Priporočava svoje dvorane za shode, veselice itd. Vsako nedeljo popoldan izborni koncert. Vstopnina prosta. TEL. CANAL 2017

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1406

375 17 JEWEL RAILROAD WATCH

Patentiran navijačnik, za moške ali ženske je 18K SOLID GOLD filled z lepokrasnim dvojnim pokrovom, derži vedno korektni č. s. primerne delavec na železnicah, JAMČENA ZA 20 let. Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za \$5.75 in vozne stroške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezentira NE PLAČAJ NITI EN CENT. Pomisli pa, da lahko plašiš \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posebno dobro 14K pozlačeno verižico in privezek darujemo z v-ako uro.

EXCELSIOR WATCH CO., 505 CENTRAL BANK BLDG., CHICAGO, ILL.

Vsem onim ki imajo barvo, potem bodisi otroh dama ali gospodična in če hočejo dobite lepo rudečo barvo in kri naj rabijo

E. Rimsov Maltoferochin

(maltovano železno vino) 6 buteljk za 6 dolarjev.

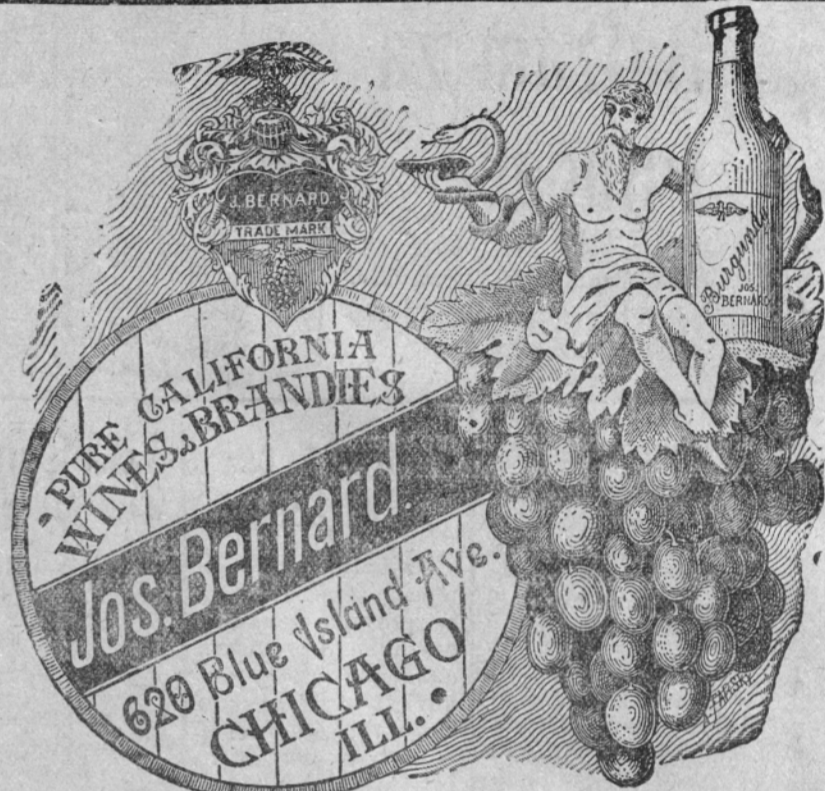
Če trpite na slabi prebavi in nimate teka do jedil poskusite

EDWARD RIMSOVO GASTROPHAN in EDWARD RIMSOVO KARLOVARSKO

Pišite po cenike za ta maltoyana grenka vina! Trgovcem in krčmarjem zelo znižane cene.

Ed. Rimsove želedečne keleru kapljice so najboljše zdravilo za kdlero, koliko, želedečni krč. Cena steklenice 50c. Za dobiti po vseh lekarnah.

EDWARD RIMSA, lekarnar,
606 South Centre Avenue Chicago, Ill.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pilsil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

KRITIČNI MOMENT.

Kadar kak član družine zboli, takrat mora biti odločitev hitra; razven v slučajih neprebavnosti, ali ne slasti do jedil, in da se počutite slabe, kar ne štejejo kritičnim momentom, in to tudi vemo.

Vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej preti, da

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

je najpripravnije zdravilo za take bolezni, s katerimi se hitro in zanesljivo ozdravi. Izvrtno učinkuje na želedečne živce in pospešuje aktivno vse organe, tako, da vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej pripeti, da

nimate slasti do jedil,

se počutite utrujene,

imate teški glavobol,

nemorate mirno spati,

ali da ste bleedi je

čas, da upotrebujete Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker le ono edino spravi vse prebavljene zopet v pravi red. Dela, kri čisto, obraz lep, telo močno in živo mižljenje.

RABITE GA V VSIH POTREBAH.

NA PRODAJ V LEKARNAH in PRI IZDELOVATELJU

Jože Triner

616 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Trinerjeva Brinjevec in Slivovka so nepresegljive pijače. Uprašajte trgovce po njih.